55296/B

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30540318

D. D.

CONSECTARIA ELECTRICO-MEDICA,

VENIA

AMPLISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ UPSAL.

SUB PRÆSIDIO

VIRI NOBILISSIMI ATQUE EXPERIENTISSIMI

DN. DOCT. CAROLI LINNÆI,

S:Æ R:Æ M:TIS ARCHIATRI, MED. ET BOTAN. PROF. REG. ET ORD. ACAD. IMPER. MONSPEL. STOCKH. UPSAL. BEROL. TOL. ET LOND. SOCII,

Nec non

EQUITIS AURATI DE STELLA POLARI.

PRO GRADU DOCTORIS MEDICI OBTINENDO

PUBLICO EXAMINI SUBJICIT

ALUMNUS REGIUS

PETRUS ZETZELL,

SUDERCOPIA O-GOTHUS.

IN AUDITORIO CAROL. MAJ. D. XII. OCT. ANNI MDCCLIV. 1754

H. A. & P. M. S.

UPSALIÆ, Exc. L. M. HÖJER, Reg. Acad. Typ.

Jacob Åkerman

D. D.

Neminem fugit FR. PIVATI, juriſconſultum venetum, primum fuiſſe, qui morborum per electricitatem curandorum fecerit pericula: quod inſtitutum tam proſpere ceſſit, ut maximam omnibus moverit admirationem. Literis enim annis MDCCXLVII & XLIX clarus conſignavit auctor vim electricam in tubis vitreis balſamo quodam obductis excitatam lenimen adtuliſſe podagræ, arthritidi, paralyſi aliisque hujusmodi morbis: Immo, quod ſingulare plane & inauditum, tradidit etiam exempla ſolutæ alvi, excitati ſudoris & motæ ſalivationis, actis tantummodo in motum vi electrica effluviis medicaminum. Tam mirabilem electricitatis virtutem haud multo poſt novis etiam D. JOSEPHUS VERATTI partim confirmavit partim auxit experimentis: quibus factis, accidit ut cupiditas novam experiundi medicinam omnium fere ceperit animos. Paucis igitur poſt videre licuit hinc inde per Europam maximi nominis Phy-

LIBRARY

ſicos experimentis hiſce occupatos inſtituendis; at non omnes pari cum ſucceſſu. Electriſatione ſanarunt quidem D. JALLABERT paralyſin quandam brachii; *Nobiliſſ.* D. DE SAUVAGES hemiplegiam, rheumatismum doloremque iſchiadicum; ut & D. BIANCHI morbos paralyſeos atque rheumatismi: fuere tamen alii, qui fruſtra omne adhibuerunt ſtudium: immo, ut dicitur, quorum tentamina infauſtos habuere exitus. Hinc tanta orta eſt opinionum varietas atque ſermonum, ut quilibet neſcius fuerit, quid de nova teneret re ſtatueretque.

Hæc erat facies medicinæ electricæ, cum ante triennium primus aggreſſus eſt *Celeb. Aſtron. Prof.* D. MART. STRÖMER aliquot inter nos hujus generis inſtituere experimenta. Quorum ſucceſſu aliquali animadverſo, factum eſt opera *Nobiliſſimorum Virorum D:ni Archiatri* ROSEN *&* D. STRÖMER, ut Ego conſtitutus ſim, qui in novam inquirerem medendi rationem. Ita jam per biennium occaſionem habui in variis ſubjectis & diverſis morbis quotidie per horas aliquot electricam in Noſocomio Upſalenſi experiundi medicinam; qualem vero hanc invenerim, in animo jam mihi eſt Tecum, B. L., pauciſſimis communicare, caſibus interea in medium relictis, donec ephemerides prodeant Upſalenſes.

AMAUROSIS.

In duobus ægris fruſtra ſcintillas ex oculorum viciniis eductas fuiſſe; fruſtra quoque commotionem adhibitam vidimus electricam, ut vix aliquid hoc in morbo de electricitate ſperare liceat.

ARTHRITIS

Ægritudines articulorum animadvertimus quidem ſcintillis ſæpe ceſſiſſe electricis; dolendum vero materiam repelli arthriticam, alia intus excitantem mala. Sic crebra animadverſione perſpeximus, ſub uſu curæ electricæ, dolores capitis fugaces, vertiginem, nauſeam atque tormina ventris ægros afflixiſſe, quæ incommoda, articulos iterum repetente materia morbi, conquievere. Deprehenſi quidem ſunt hac ſub cura, qui veſicam ſæpius levare coacti ſunt, & quorum corpora nocturno manarunt ſudore, unde ſpes animum ſubiit longinquitate temporis & uſu frequenti malum longe pertinaciſſimum minui tandem atque molliri poſſe; verum enim vero poſt parvam temporis intercapedinem ægros iisdem, ut antea, malis diſtineri & divelli triſtes ſumus experti. Non obſcurum igitur eſt materiam arthriticam ictus eluſiſſe electricos.

CEPHALÆA & HEMICRANIA.

In morbo hoc chronico, a materia catarrhalis vel rheumatici generis orto, experimenta cum ſcintillis inſtituentes animadvertimus dolorem quidem nonnihil leniri & diſſipari; abſoluta vero cura, eadem, qua antea, acerbitate urgere: cui incommodo ut occurreremus, ſimul in uſum vocavimus medicamenta interne ſumenda, præſcribendo ægris ſub uſu electricitatis decoctum quoddam ſangvinem mundificans vel Electuarium purificans *Nobil. D:ni Arch.* ROSE'N, & ſic conſtantiorem nobis præſtitit uſum medicina hæc externa reſolvens.

CONTRACTURA.

Nonnullis hoc in morbo utilitati fuit electri-

citas, ut haud indigna ſit, cujus periculum faciant ægri. Quendam enim vidimus per plures annos a materia catarrhali membris captum uſu tandem asſurrexiſſe electricitatis, & aliquot baculo jam diu innitentibus ambulationem conſpeximus reſtitutam: immo, mirum dictu, ſemel videre licuit in contractura quadam genu rheumatica jam quinquenni, membrum, bis tantum electricitate percuſſum, ad ſpatium unius palmæ explicatum. In pravitate vero hac articulorum curanda perquam neceſſarium eſt diligenter exquirere motus membri deficientes, ut pateſcat, quinam muſculi jam morbo laborent. Illi ſcintillis, non vero commotione Muſchenbroechiana, convellantur electricis, ſtudioſe ſemper evitando punctiones antagoniſtarum vi prævalentium. Hi potius vapori aquæ calidæ per horas aliquot quotidie exponi & tempore intermedio pannis laneis ungvento emolliente vel oleo quodam expreſſo madidis foveri poſſunt, imponendo hiſce dein veſicam, cum lateribus membro adaptatis & calefactis. Obſervandum vero in malo hoc rheumatici vel arthritici generis, initio curationis implenda eſſe vaſa ægrotantis liquoribus morbo congruis, ne in motum acta materia morbi in nobiliores projiciatur partes.

COPHOSIS & SYRIGMUS.

Scintillæ electricæ ſtylo metallico materia per ſe electrica veſtito in meatum deductæ auditorium, irritatione ſua ſolvunt cerumen & purem ſtagnantem, ut &, in ſurditate a febribus, metaſtaſin digerunt. Quidquid vero in cophoſi catarrhali, nativa & quæ ab aëre humido nec non in ſyrigmo efficere viſæ ſint, ſolatium fluxum & evanidum fuit.

EPI-

EPILEPSIA.

Epilepſiam hæreditariam, ut & quæ a timore, nec ſuſtulit, nec exacerbavit electricitas.

FURUNCULUS.

Scintillæ electricæ digerunt.

GANGLION.

In tumoribus hujus generis reſolvendis tria capta experimenta belle cecidere.

HYSTERIA.

Flammulas electricas fruſtra experiuntur hyſtericæ.

ISCHIAS.

Aliis in hoc malo contigit ſub uſu electricitatis doloris lenimen, confecta curatione recrudeſcentis; aliis ne quidem hoc boni commodique evenit; aliis prima quidem ſatis proſpera fuere, ſed poſt aliquot dies converſa eſt vis morbi ad inteſtina, unde ventris tormina aſſidua & quam maxime moleſta. Sic quomodocunque ſeſe res habet, victoria certaminis ſemper penes morbum.

ODONTALGIA.

In odontalgia, quæ dicitur, carioſa, catarrhali, arthritica & ſcorbutica, homines numero inſignes, etiam gravidæ, igneam hanc experti ſunt curam. Pleriſque contingit levamen doloris; pauci vero hoc bono diu perfruuntur; redit enim plerumque acerbitas mali vel intra nycthemeron, & jam per aliquot horas inprimis veſpertinas gravius affligens, ſponte dein decedit; vel diebus ſequentibus, dolor dentes iterum ſed mitius fodit, repetito electricitatis uſu profligandus. Circa curam obſervare licet, quod ſcintillæ ele-

ſticæ, mediante ſtylo metallico, continuo communicari ſolent rivulo cum dente afflicto, ut tremulus, qui ſic excitatur, motus æqualis ſuſtineatur usque ad perfectam ceſſationem doloris.

OBSTIPATIO.

In obſtipatione alvi ſæpius experimenta repetivimus Italica, & quidem cum variis haud parvi ponderis pharmacis, e. gr. jalappa, ſcammonio & theo; at ſemper oleum & operam vidimus perditam.

PARALYSIS.

Fruſtra tam in hemiplegia, quam in paralyſi commotionem adhibuimus Lugdunenſem; Fruſtra quoque ſcintillis paralyticos convulſimus muſculos; tandem vero caſu, hinc inde ſupra paralyticam partem ſpatiola invenimus tam ſenſibilia, ut actio ſcintillarum vix tolerari potuerit. Quibus animadverſis, hæc unice loca ſcintillis aduſſimus electricis, & ſic haud ita pridem in cive upſalenſi paralyſin quandam manus perfecte ſolutam vidimus. Liceat igitur hoc in morbo ſuſpendere judicium, donec anſa detur novum repetendi experimentum.

QVARTANA.

Ex paucis, quæ capere contigit, experimentis, nihil certi concludi poteſt Bis tamen vidimus morbum hunc lenitum in periodicas ſolum tenſiones mutari, etiam ſemel expugnatas.

QVOTIDIANA.

Duo ſolum electricitatem hoc in morbo experti ſunt, qui per totum corpus ſcintillis percutiebantur electricis. In altero febris ad tempus fugata; in altero vero vis morbi in tertianam converſa eſt non ſublatam.

latam. Dubium igitur electricitas febrium intermittentium eſt remedium, nec adhuc ſatis exploratum.

RHEUMATISMUS.

Adductum de malo Iſchiadico judicium hic etjam valet.

Coronidis loco hiſce ſequentia ſubnectere liceat: 1. In febribus intermittentibus nihil valet commotio electrica. 2. In rheumaticis, arthriticis & ſideratoriis morbis rarior ſub uſu electricitatis eſt allevatio ſine indiciis retrogreſſus cujusdam materiæ. 3. Magna inter morbos ſideratorios & rheumaticos adeſt convenientia; vidimus enim rheumatismum cum ſurditate, tremore, decubitu & mobilitate difficili unius ejusdemque lateris, nec non hemiplegiam, ubi ſcintillæ electricæ hinc inde ſolito majorem excitarunt dolorem & in qua reſtituto ad aliquam partem brachii paralytici motui ſucceſſit ophtalmia, qua frigidis ab ægro repreſſa, eadem iterum cepit brachium imbecillitas. 4. In paralyſi quadam digitorum annularis & auricularis, ſemel vidi ſcintillarum ex parte affecta eductionem non ſucceſſiſſe. 5. Omnibus ſub uſu electricitatis continuato accidunt tarditas alvi & aucta ciborum cupiditas, ſine dubio ex incremento perſpirationis. 6. Eductis ſcintillis ex parotidibus, ut & ex partibus oris internis, inprimis linguæ, augentur ſputa. 7. Si in odontalgia educantur ſcintillæ ex ſtylo metallico nervis portionis duræ ſeptimi paris ad auriculam impoſito, queruntur ægri ad quamlibet emicantem flammulam de acutiſſima in afflicto dente punctione, ut bis vidimus. 9. Serpentes com[illegible]one electrica percuſſi moriuntur cum ſum[illegible] poſt lethiferum ictum corporis rigiditate.

TANTUM,